

Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług na granicy polsko-białoruskiej w 2021 r.

08.11.2022 r.

↓ **27,9%**

Spadek liczby przekroczeń granicy polsko-białoruskiej w porównaniu z 2020 r.

Według danych Straży Granicznej, w 2021 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 2180,1 tys. i była o 27,9% niższa niż przed rokiem. Wśród przekraczających tę granicę 92,2% stanowili cudzoziemcy (nierozydenci), a 7,8% – Polacy (rezydenci). W odniesieniu do 2020 r. liczba odprawionych cudzoziemców spadła o 23,9%, a Polaków – o 55,3%.

Ruch graniczny

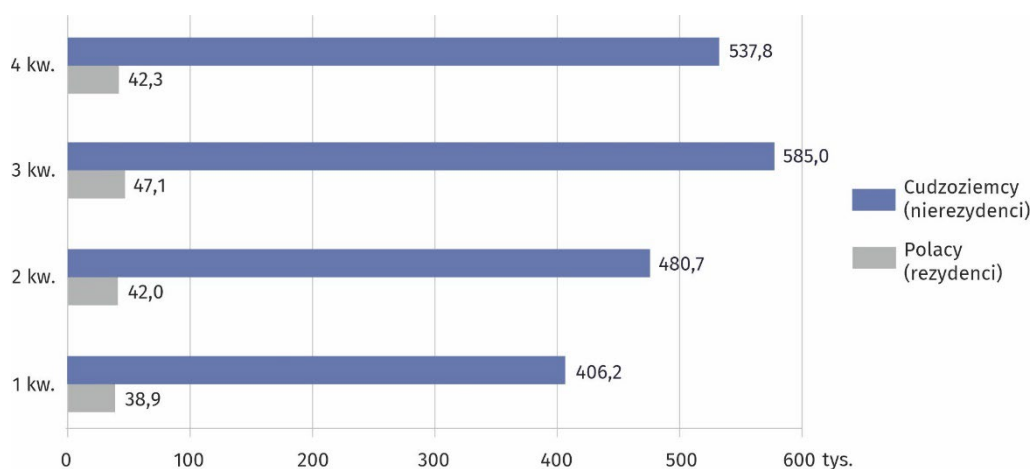
Według danych Straży Granicznej, w 2021 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 2180,1 tys., tj. o 27,9% mniej niż w roku poprzednim. Mniejszy niż rok wcześniej ruch na omawianej granicy odnotowano tylko w 1 kwartale (o 73,3%). Najwyższy wzrost liczby odpraw w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano w 2 kwartale (o 66,6%), zaś najniższy – w 3 kwartale analizowanego roku (o 15,1%).

W 2021 r. wśród przekraczających granicę polsko-białoruską dominowali cudzoziemcy, którzy stanowili aż 92,2% ich ogólnej liczby (przed rokiem – 87,4%). Odprawiani oni byli 2009,8 tys. razy, czyli o 23,9% mniej niż w 2020 r. Liczba obcokrajowców przekraczających tę granicę była niższa niż przed rokiem tylko w 1 kwartale (o 72,3%). W ujęciu rocznym największy wzrost liczby odpraw stwierdzono w 2 kwartale (o 71,0%), zaś najmniejszy – w 4 kwartale (o 22,9%).

W 2021 r. na granicy polsko-białoruskiej odprawiono łącznie 170,4 tys. Polaków, tj. o 55,3% mniej niż w poprzednim roku. Największy spadek liczby przekroczeń w stosunku do analogicznego okresu 2020 r. odnotowano w 1 kwartale (o 80,5%), zaś większy niż rok wcześniej ruch na omawianej granicy zaobserwowano tylko w 2 kwartale (o 28,6%).

Zdecydowaną większość przekraczających granicę polsko-białoruską stanowili cudzoziemcy

Wykres 1. Osobowy ruch graniczny na granicy polsko-białoruskiej na terenie Polski według kwartałów w 2021 r.

W 2021 r. najwięcej przekroczeń granicy polsko-białoruskiej zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków odnotowano w 3 kwartale (29,1% ogółu odpraw cudzoziemców w ciągu roku i 27,7% ogółu odpraw Polaków). Najmniej odpraw obcokrajowców i Polaków stwierdzono w 1 kwartale (odpowiednio 20,2% i 22,8%).

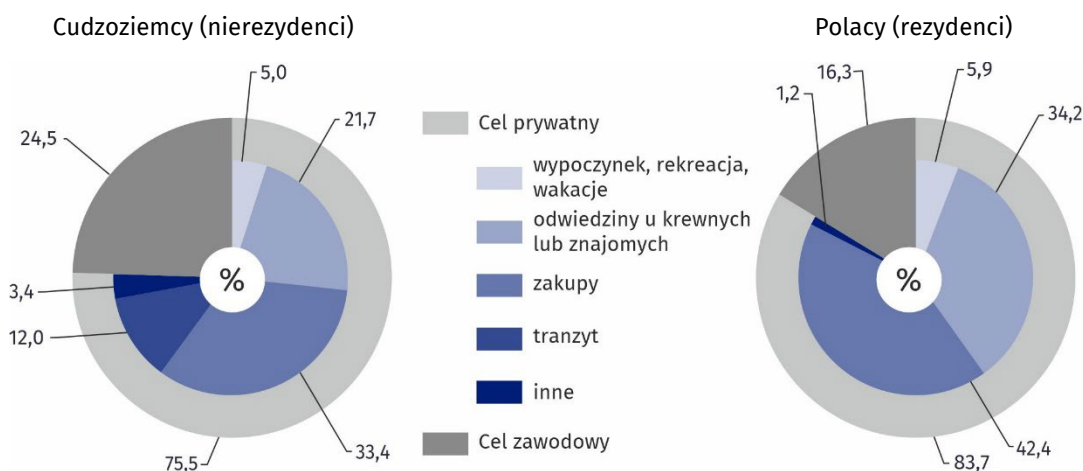
Cel wizyty, odległość miejsca zamieszkania i dokonania zakupów od granicy oraz częstotliwość przekraczania granicy

W 2021 r. najwięcej cudzoziemców przyjeżdżających do Polski (33,4%) jako główny cel wizyty deklarowało zakupy. W sprawach zawodowych przyjeżdżało 24,5% obcokrajowców. Odsetek cudzoziemców, którzy przekraczali granicę polsko-białoruską w związku z odwiedzinami u krewnych lub znajomych wyniósł 21,7%. Tranzytem przez Polskę podróżowało 12,0% obcokrajowców. Niewiele osób (5,0%) przekraczających tę granicę wskazywało wypoczynek, rekreację, wakacje jako cel wizyty w naszym kraju.

Inaczej przedstawiała się struktura mieszkańców Polski wyjeżdżających za granicę według celu pobytu za granicą. Dominującym celem Polaków przekraczających granicę, podobnie jak cudzoziemców, było dokonanie zakupów. Taki cel podróży zadeklarowało 42,4% spośród nich. Znaczący udział miały też wyjazdy w odwiedziny do krewnych lub znajomych (34,2% przekraczających granicę). Polacy rzadziej niż cudzoziemcy wyjeżdżali w celach zawodowych (16,3%), zaś nieco częściej w związku z wypoczynkiem, rekreacją, wakacjami (5,9%).

Głównym celem wyjazdów za granicę zarówno w przypadku cudzoziemców, jak i Polaków było dokonanie zakupów

Wykres 2. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według celu pobytu za granicą w 2021 r.

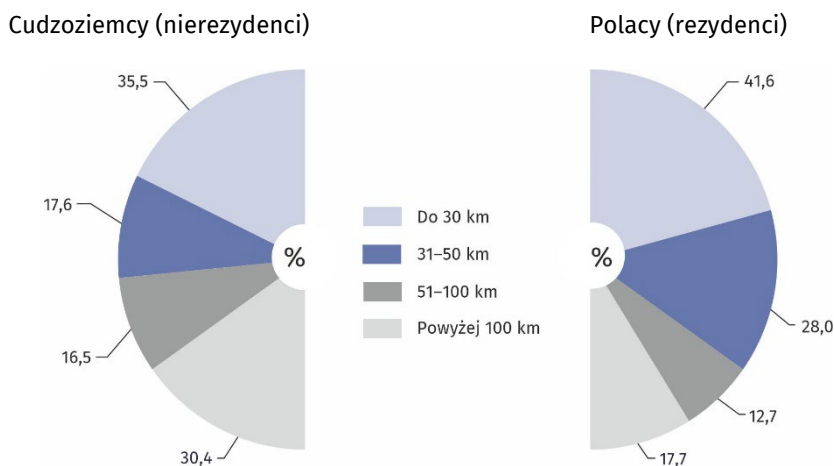

Większość podróżujących cudzoziemców (53,1%) zamieszkiwała w odległości do 50 km od granicy, przy czym 35,5% – w pasie 0–30 km. W odległości 51–100 km od granicy mieszkało 16,5% cudzoziemców, natomiast powyżej 100 km – 30,4%. W porównaniu z 2020 r. zaobserwowano spadek udziału podróżujących cudzoziemców zamieszkujących w pasie 0–30 km od granicy (o 9,4 p. proc.). Najwyższy wzrost zanotowano zaś w przypadku cudzoziemców, którzy mieszkali w odległości powyżej 100 km od granicy (o 4,7 p. proc.).

Większość podróżujących cudzoziemców i Polaków mieszkała w odległości do 50 km od granicy

Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-białoruską według odległości miejsca zamieszkania od granicy kształtowała się następująco: 69,6% ogólnej ich liczby mieszkało do 50 km od granicy, z tego 41,6% – do 30 km, w pasie 51–100 km zamieszkiwało 12,7%, a powyżej 100 km – 17,7%. W porównaniu z 2020 r. spadek odsetka odnotowano w przypadku Polaków mieszkających w odległości do 30 km od granicy (o 5,6 p. proc.), a jego wzrost dotyczył osób mieszkających w pasie 31–50 km od granicy (o 1,5 p. proc.) oraz powyżej 100 km od granicy (o 4,1 p. proc.). Nie zmienił się odsetek podróżujących Polaków mieszkających w pasie 51–100 km od granicy.

Wykres 3. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca zamieszkania od granicy w 2021 r.

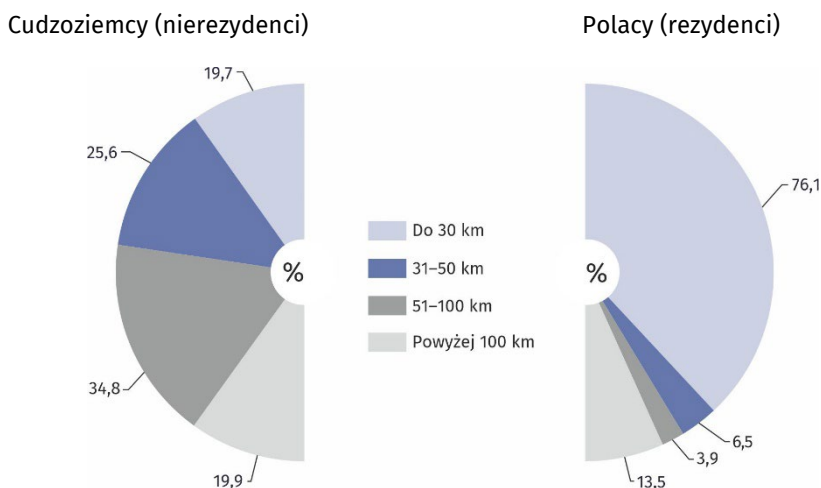

W 2021 r. najwięcej cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską (45,3% ogółu) dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy, przy czym tylko 19,7% w pasie 0–30 km. Znaczna część obcokrajowców (34,8%) nabywała towary i usługi w pasie 51–100 km od granicy.

W przypadku Polaków struktura ta kształtowała się odmiennie. W odległości do 50 km od granicy zakupów dokonywało aż 82,6% spośród nich, przy czym 76,1% w pasie do 30 km. Tylko 3,9% Polaków deklarowało zakupy w odległości 51–100 km od przejścia granicznego.

Najwięcej cudzoziemców i Polaków dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy

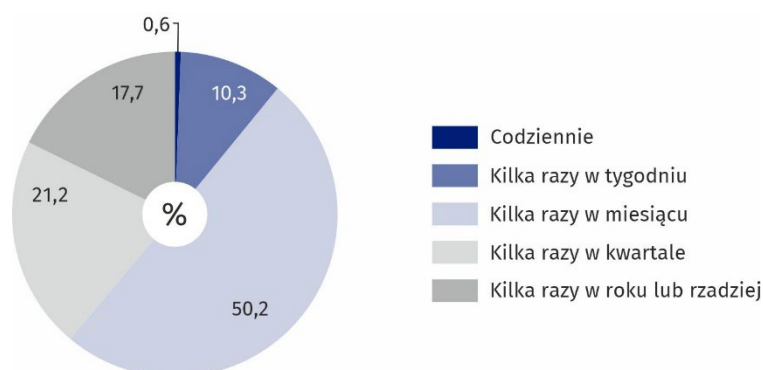
Wykres 4. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca dokonywania zakupów od granicy w 2021 r.

W 2021 r. większość cudzoziemców (50,2%) deklarowała, że przekracza granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu (o 6,6 p. proc. mniej niż rok wcześniej). Znacznie mniejszy odsetek stanowiły osoby, które przekraczały granicę kilka razy w kwartale, kilka razy w roku lub rzadziej oraz kilka razy w tygodniu – odpowiednio 21,2%, 17,7% i 10,3% ogółu cudzoziemców. Codziennie odwiedzało nasz kraj tylko 0,6% nierezydentów przekraczających tę granicę.

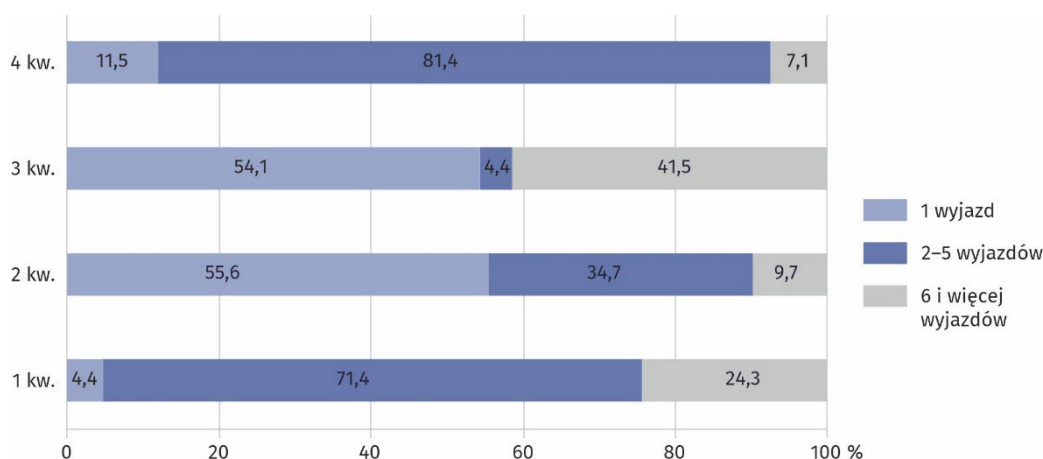
Większość cudzoziemców przekraczała granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu

Wykres 5. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według częstotliwości przekraczania granicy w 2021 r.

Spośród mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-białoruską (łącznie z przekroczeniami granicy na 1 dzień) w 1 oraz ostatnim kwartale 2021 r. zdecydowana większość odbyła 2–5 wyjazdów w kwartale. Najwyższy odsetek takich osób odnotowano w 4 kwartale (81,4%). Odmiennie kształtowała się struktura Polaków przekraczających tę granicę w 2 i 3 kwartale omawianego roku. Przeważały wśród nich osoby, które uczestniczyły tylko w 1 wyjeździe (odpowiednio 55,6% oraz 54,1%).

Wykres 6. Struktura Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według liczby wyjazdów w kwartale w 2021 r.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2021 r. wyniosła 596,6 mln zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków ukształtowały się na poziomie 19,3 mln zł. W odniesieniu do 2020 r. wydatki cudzoziemców spadły o 29,0%, natomiast Polaków zmniejszyły się o 49,3%. W omawianym roku cudzoziemcy najwyższe wydatki ponieśli w 4 kwartale i wyniosły one 173,4 mln zł, zaś najniższe w 1 kwartale – 124,0 mln zł. Polacy w 2021 r. na zakupy za granicą wydali najwięcej w 3 kwartale – 5,6 mln zł, a najmniej w 1 kwartale – 4,0 mln zł.

W 2021 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską największe środki przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych. Ich wartość wyniosła 462,1 mln zł, co stanowiło 77,5% ogółu wydatków cudzoziemców w Polsce. W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się one o 30,9%. Na żywność i napoje bezalkoholowe cudzoziemcy wydali 96,7 mln zł, co stanowiło 16,2% ogólnej kwoty ich wydatków w Polsce. Z kolei na napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe przeznaczali 3,0 mln zł (0,5%). W stosunku do poprzedniego roku wydatki na pierwszą z wyżej wymienionych grup towarów spadły o 24,0%, a na drugą – o 30,2%. Na usługi cudzoziemcy przeznaczali 34,7 mln zł, tj. 5,8% wszystkich wydatków poniesionych w Polsce.

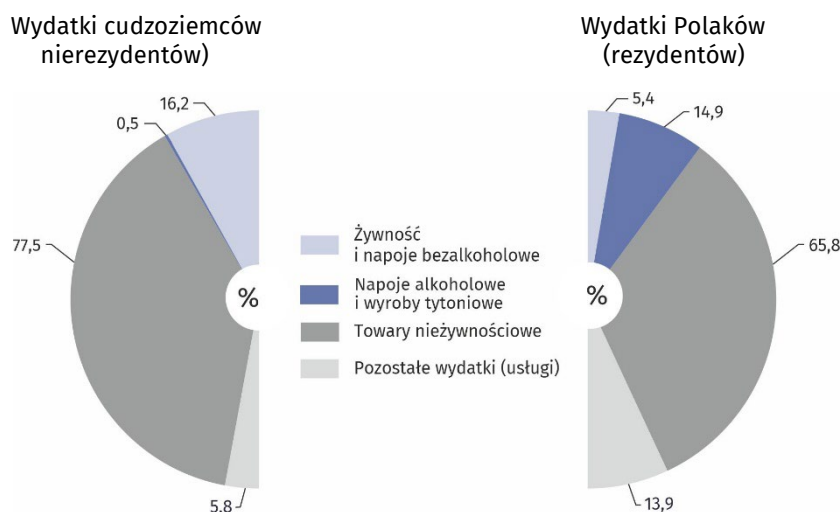
Mieszkańcy Polski najczęściej przekraczali granicę polsko-białoruską 2–5 razy w kwartale

Wydatki poniesione przez cudzoziemców na zakup towarów i usług w Polsce oraz wydatki Polaków za granicą były znacznie niższe niż w 2020 r.

W strukturze wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą dominowały środki przeznaczone na zakup towarów nieżywnościowych

W 2021 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wartość środków wydanych na ten cel zmniejszyła się o 13,0%.

Wykres 7. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) i za granicą przez Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski w 2021 r.

Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w omawianym roku na zakup towarów nieżywnościowych wydali 12,7 mln zł, co stanowiło 65,8% ogółu ich wydatków. W porównaniu z 2020 r. oznacza to spadek o 50,2%. Na zakup napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych Polacy przeznaczili 2,9 mln zł, tj. o 46,3% mniej niż rok wcześniej. Stanowiło to 14,9% wszystkich wydatków Polaków za granicą. Na zakup towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych Polacy przeznaczili tylko 1,0 mln zł (5,4% ogółu wydatków) i było to o 56,5% mniej w roku poprzednim. Na usługi Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w 2021 r. wydali 2,7 mln zł (o 44,9% mniej niż przed rokiem), czyli 13,9% ogólnej wartości środków wydatkowanych za granicą.

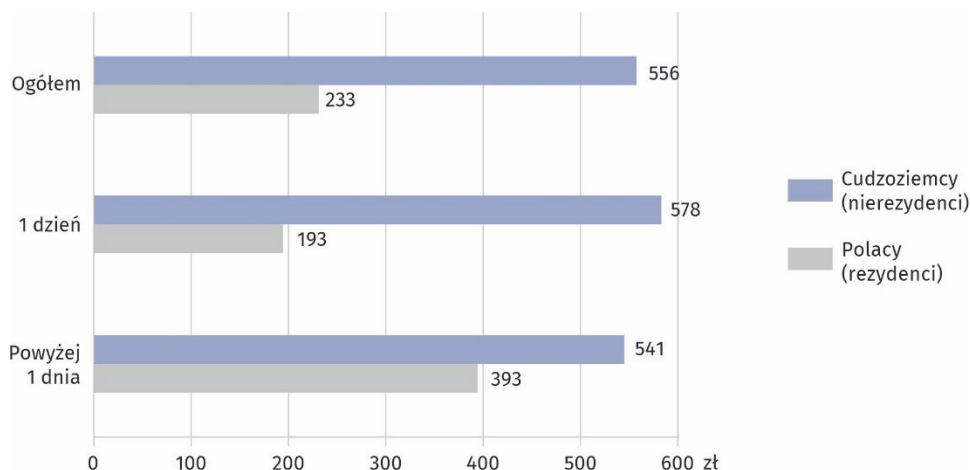
W 2021 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską najwięcej środków pieniężnych wydali na zakup towarów i usług w odległości do 50 km od granicy. Wydatki na tym obszarze wyniosły 272,6 mln zł, co stanowiło 45,8% ich ogólnej kwoty. Były one o 25,1% niższe w stosunku do zanotowanych w poprzednim roku. Zdecydowana większość tych środków, tj. 168,4 mln zł (28,3% ogółu), była wydatkowana w odległości 31–50 km od granicy. Nieco mniejsze wydatki poniesiono w odległości 51–100 km od granicy. Ich wartość osiągnęła poziom 217,4 mln zł (o 36,0% niższy niż w 2020 r.), co stanowiło 36,6% ogólnej kwoty przeznaczanej na zakupy przez cudzoziemców. Najmniejsze wydatki cudzoziemców odnotowano w odległości powyżej 100 km od granicy (104,7 mln zł, tj. 17,6% ogółu) i były one o 23,3% niższe niż w roku poprzednim. Wyodrębniając z ogólnej wartości wydatków środki przeznaczone na usługi, zaobserwowano, że cudzoziemcy przebywający w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczili na ten cel najwięcej, bo 10,4% całości poniesionych wydatków (o 37,4% mniej niż w roku poprzednim). W strukturze wydatków wszystkich cudzoziemców środki przeznaczone na usługi stanowiły tylko 5,8%.

W analizowanym roku Polacy, podobnie jak cudzoziemcy, największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w pasie do 50 km od granicy. Wyniosły one 14,6 mln zł, co stanowiło 75,6% ogółu ich wydatków. Były one o 54,1% niższe w stosunku do zanotowanych w roku poprzednim. Znaczna część tej kwoty (11,9 mln zł, tj. 61,7% ogółu) wydatkowana została w pasie do 30 km od granicy. Zakupów o mniejszej wartości Polacy dokonali w odległości 51–100 km (0,8 mln zł, tj. 4,1%) oraz powyżej 100 km od granicy (3,9 mln zł, tj. 20,2%). Osoby przebywające w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczyły na usługi 20,5% całości swoich wydatków, podczas gdy środki przeznaczone na ten cel stanowiły 13,9% ogólnych wydatków poniesionych przez Polaków za granicą.

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w odległości do 50 km od granicy

Średnie wydatki przypadające na 1 osobę poniesione w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2021 r. ukształtowały się na poziomie 556 zł i były o 6,9% niższe w porównaniu z zanotowanymi rok wcześniej. Z kolei średnie wydatki poniesione za granicą przez Polaków wyniosły 233 zł i były o 15,9% wyższe w porównaniu z zanotowanymi w 2020 r. W przypadku cudzoziemców najwyższe przeciętne wydatki na 1 osobę (583 zł) odnotowano w 1 kwartale, zaś najniższe (525 zł) w 3 kwartale 2021 r. W przypadku Polaków były to odpowiednio 2 kwartał (243 zł) oraz 1 kwartał (213 zł) omawianego roku.

Wykres 8. Średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca (nierezydenta) w Polsce oraz jednego Polaka (rezydenta) za granicą według czasu pobytu w 2021 r.

W 2021 r. przeciętne wydatki przypadające na jednego cudzoziemca, którego czas pobytu nie przekraczał 1 dnia, ukształtowały się na poziomie 578 zł. Dla osób deklarujących dłuższy pobyt średnie wydatki były niższe i wyniosły 541 zł. W przypadku Polaków wydatki osiągnęły odpowiednio wartość 193 zł i 393 zł.

Osoby przebywające za granicą dłużej niż 1 dzień ponosiły wielokrotnie wyższe wydatki na usługi w porównaniu z wyjeżdżającymi za granicę na 1 dzień. Przeciętne wydatki na ten cel w przypadku wyjazdów z noclegami stanowiły 8,9% średnich wydatków przypadających na jednego cudzoziemca oraz 33,3% średnich wydatków przypadających na jednego Polaka, podczas gdy dla przekraczających granicę na 1 dzień ukształtowały się odpowiednio na poziomie 1,6% i 4,1%.

W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-białoruską, natomiast zwiększyły się wydatki poniesione przez jednego Polaka przekraczającego tę granicę

Uwaga

Opracowanie powstało na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące tych badań znajdują się w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie Głównego Urzędu Statystycznego:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/zeszyty-metodologiczne/badania-podrozy-rezydentow-oraz-pryjazdow-nierezydentow-do-polski,1,1.html>

Dane o ruchu granicznym pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne). Dotyczą one liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy tę granicę przekracza.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Białymstoku
Dyrektor Ewa Kamińska-Gawryluk
Tel: 85 749 77 15

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 85 749 77 45, 85 749 77 88

bialystok.stat.gov.pl

[@Bialystok_STAT](https://twitter.com/Bialystok_STAT)

[@UrządStatystycznywBiałymstoku](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywBiałymstoku)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2021 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Przejście graniczne](#)

[Rezydenci](#)

[Ruch graniczny osobowy](#)